

[Nina Andersen.]

Saunte sagde, da lovforslaget var til første behandling i marts 1955. Det ærede medlem oplyste, at hun som formand for svangerskabskommissionen havde haft lejlighed til at gennemlæse ca. 30 forskellige værker og artikler vedrørende problemet om risikoen ved svangerskabsafbrydelse i de forskellige måneder, og udtalte så (folketingets forhandlinger 1954—55, sp. 2618):

„Det er givet, at de nyere behandlingsmetoder har medført, at risikoen er ændret meget betydeligt. Det synes at ligge således, at de værker, der behandler problemet om risikoen i de forskellige svangerskabsmåneder, og som er udgivet efter midten af 40'erne, alle går ind for, at risikoen ved legal svangerskabsafbrydelse nuomstunder er lille, næppe større end risikoen ved en fødsel, og at forskellen i risiko ved legal svangerskabsafbrydelse før og efter tredje svangerskabsmåned er så ringe, at man ikke af lægelige grunde bør opretholde 3 måneders grænsen.“

Senere sagde det ærede medlem fru Edel Saunte, at man bør fastholde den 20. svangerskabsuge som frist i denne henseende, fordi der er eet hensyn, som taler imod at fastholde 3 måneders grænsen, nemlig at man kan lade kvinden få tid til at afreagere sin første psykiske, voldsomme reaktion, og at man kan få mulighed for at vænne hende til sociale hjælpeforanstaltninger.

Formanden: Jeg henstiller, at samtaler i salen føres mere sagte.

Udvalgets ordfører (Nina Andersen): Medens flertallet således mener, at man ikke skal fastholde fristen: udløbet af den 3. svangerskabsmåned, mener man på den anden side at måtte stille et ændringsforslag, som dels tydeliggør, at begrænsningen af retten til at foretage svangerskabsafbrydelse, når 20 uger af svangerskabet er forløbet, ikke gælder i de tilfælde, hvor der foreligger medicinsk indikation, dels understreger, at afvigelse fra 20 ugers fristen må være undtagelsen.

Det vil erindres, at det ærede medlem fru Edel Saunte ved den lejlighed, jeg just har nævnt, gav udtryk for, at hun gerne i loven så indføjet den af svangerskabskommissionen foreslåede bestemmelse om, at såfremt

svangerskabsafbrydelse blev foretaget på eugenisk indikation og de arvelige skavanker stammede fra kvinden, kunne der i forbindelse med svangerskabsafbrydelse uden særlig tilladelse foretages sterilisation af kvinden, såfremt hun indvilgede i det, og såfremt der ikke var særlige grunde, der talte imod. Ved første behandling sagde den højtærede justitsminister, at man naturligvis kunne drøfte dette spørgsmål i udvalget. Det har man gjort, og der er nu af hele udvalget stillet et ændringsforslag, nemlig ændringsforslag nr. 7, som er i overensstemmelse med det, jeg nys har citeret.

Om ændringsforslag nr. 9 kan jeg sige, at også § 6, stk. 2, som dette ændringsforslag vedrører, har været genstand for drøftelse i udvalget, hvorefter justitsministeren har stillet et ændringsforslag, som bringer stk. 2 i klar overensstemmelse med samme paragrafs stk. 1. Det drejer sig om straffebestemmelserne.

Man har imidlertid også ændret et ord i det pågældende afsnit. I lovforslagets § 6, stk. 2, omhandles det ansvar, som en mand kan pådrage sig, når han undlader at yde en af ham besvangret kvinde rimelig støtte og bistand. I det oprindelige forslag hedder det, at han kan drages til ansvar, hvis denne undladelse „har været af afgørende betydning“ for kvindens beslutning om svangerskabsafbrydelse, og forslaget var i denne henseende enslydende med 1937-lovens bestemmelse, der imidlertid aldrig har været anvendt, formentlig på grund af det meget absolutte udtryk „afgørende“. Udvalget foreslår derfor nu, at man erstatter ordet „afgørende“ med „væsentlig“, i håb om, at der så vil være en mulighed for at stille mænd, som svigter kvinder i en vanskelig situation, ansigt til ansigt med deres ansvar. Hele udvalget går ind for denne ændring.

Ændringsforslag nr. 12 indeholder et helt nyt forslag. Det drejer sig om de erhvervs-mæssige undersøgelser af urinprøver med henblik på påvisning af svangerskab. Sundhedsstyrelsen har gjort opmærksom på, at der i de sidste årtier har været forelagt styrelsen en række klager i anledning af urigtige eller ufuldstændige erklæringer i så henseende. For at sikre, at noget sådant ikke kan finde sted, er det foreslået, at sådanne